
A szaúdi-szovjet kapcsolatok a brit levéltári források tükrében (1955-1958)

Szeged, 2013. május 24.
Készítette: Gulyás László

Bevezetés

- Szovjetunió marginális szerepe
  - Szaúd-Arábia államberendezkedése
-

Előzmények

- A Szovjetunió az első állam, amely elismeri Hedzsáz és Nedzs királyságát 1926-ban.
  - Diplomáciai kapcsolat létesítése
  - Ezt azonban 1938-ban egyoldalúan felbontja Ibn Szaúd
-

Kapcsolatok

- Két típus különböztethető meg
  - Kereskedelmi (bahreini kereskedelmi megbízott jelentései)
  - Politikai (dzsiddai főintéző jelentései)
-

Kereskedelmi kapcsolat

- Nem tekinthető nagyarányúnak
  - Szovjet termékek bojkottjának kérdése – „nem hivatalos”
  - Közeledés az EAKhoz?
  - Olcsóbb áruk beszerzése – Keleti Blokk?
-

Politikai kapcsolat

- 1955-ben felvetik a szovjetek a diplomáciai kapcsolat létesítését: nagykövetség és esetleges fegyverszállítások
  - Megnemtámadási egyezmény
  - Semlegesség kérdése
-

Politikai kapcsolat

- II. Szaúd „zsarolási” politikája → engedmények kicsikarása
  - A szaúdiak egy része hajlandó lett volna közeledni a Szovjetunióhoz
  - II. Szaúd azonban végig hűvös maradt
-

Politikai kapcsolat

- Brit aggodalom, hogy a szovjetek túl nagy befolyásra tesznek szert az Arab-félszigeten
  - Bár nem reális veszély mégis ellenlépéseket próbálnak tenni
    - 1) kétséges, hogy a szovjetek valóban csak diplomáciai tevékenységet végeznének,
    - 2) a hadzsot álcaként használnák fel arra, hogy kommunista ügynököket szivárogtassanak be az országba
    - 3) valószínű, hogy a kommunista térnyerést pont az uralkodó elit szenvedné meg leginkább
-

Politikai kapcsolat

- Brit álláspont elutasító Szaúd-Arábia kéréseivel szemben
  - Találkozó II. Szaúd és a teheráni szovjet nagykövet között
  - A Foreign Office-nak küldött amerikai jelentésekből kiderül, hogy II. Szaúd nem akar ténylegesen diplomáciai kapcsolatot kiépíteni a Szovjetunióval
-

Politikai kapcsolat

- 1955. augusztus 31-re bebizonyosodik, hogy II. Szaúd nem fog engedni a szovjeteknek
  - Az 1955-ös év végeztével feladják terveiket a szovjetek, és csak 1958-ban próbálkoznak újra
  - Dzahrán kérdése
  - Hűvös szaúdi reakció, de egyszersmind próbál jobb viszonyt kialakítani a Szovjetunióval
-

Köszönöm a figyelmet!
